

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitulvm XLV. Si eo tempore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

beat, num simoniaca pactio interuenerit; & si interuenisse intelligat, causam ad Sedem Apostolicam ableget. Sed quia nonnulli Metropolitanis omissa hac inquisitione, ad Episcopi electi confirmationem, & consecrationem processerunt, decernit hic Bonif. VIII. eam confirmationem, & consecrationem, aliisque processus irritos esse debere; & confirmantem, ac consecrantem ab Episcoporum confirmatione, & consecratione per annum continuum ipso iure suspensum: vt in eo ipso, in quo peccauerit, puniatur.

SUMMARIUM.

Consecrationem Episcopi factam à Metropolitanis, non præmissa inquisitione, nullius firmitatis esse asserit h. textus, quod intelligendum non secundum potestatem ordinis, sed exercitij suspensionem.

Proceserunt hæ constitutiones secundum ea tempora, quibus Episcopi à Metropolitanis confirmationem accipere soliti erant, vt dixi in cit. c. quamuis. Circa textum aduerte, quod Bonifac. ait consecrationem Episcopi factam à Metropolitanis, non præmissa inquisitione, nullius firmitatis esse, id bene monet Gl. intelligendum esse non secundum characterem, & Ordinis acceptam potestatem, sed secundum exercitij suspensionem: quod videl. ita consecratus Episcopus actus ordinis licite exercere non valeat. Quomodo explicari etiã debent canones in decreto Gratiani causa 9. q. 1. c. 1. & c. ordinationes, & q. 2. c. 1. & c. Episcopum. Vide quæ dixi lib. 5. Th. mor. tr. c. 9. n. 5.

CAPITVLVM XLV.

Si eo tempore.

PARAPHRASIS.

Papa mortuo alicuius ecclesiæ Episcopo, reseruauit sibi prouisionem, missis literis cum mandato, vt ad electionem, vel pro-

uisionem non procedatur, alioquin irritum fore, quod seu scienter, seu ignoranter attentatum fuerit. Verum cum hæ literæ datæ essent, electio Episcopi peracta erat; & postea subsecuta confirmatio, quaeritur, an ea rata manere debeant. Responder Bonifacius VIII. quod electio & alia quæ antecesserunt decretum, firma consistant: sed ea, quæ postea subsecuta, v. g. confirmatio, irrita censi debet.

SUMMARIUM.

1. *Si pontifex sibi prouisionem Episcopi reseruauit, irrita est electio aut confirmatio post decretum inhibitionis seu auocationis facta, quamuis ab ignorantibus.*
2. *Si Pontifex sibi beneficij, aut prelaturæ non episcopalis collationem reseruauit, neque expressit, vt, quacunque etiam ignoranter ab Ordinario facta fuerint, irrita sint, tenet prouisio facta ante receptionem decreti.*

NO T A N D V M I. Electionem, aut prouisionem, quæ canonicè peracta est, Pontifex non censetur reuocare: cum sine graui causa ius alicui quaesitum non auferat. Ita notat Innoc. in c. innouit, 20. n. 6. extrã, hoc tit. Quare licet Pontifex, vbi specialia concordata non sunt, cum alijs Ordinarijs concurrat in collatione beneficiorum, tamen, si Ordinarius, ad quem de iure spectat, præuenit Papam prouidendo, prouisio Papæ irrita est, vt dixi Th. mor. lib. 4. tr. 1. c. 10. n. 2. ver. Secundò.

NO T A N D V M II. Si Papa electionem, & prouisionem Episcopi ad se auocauit, irrita est electio, aut confirmatio eius, post decretum inhibitionis, seu auocationis facta, quamuis ab ignorantibus. Ita Bonifacius VIII. hic. Ratio est, quam Ioann. Monachus reddit: Quia Summus Pontifex cum omni alio Ordinario in ecclesiastica iurisdictione ac potestate concurrat: Ergo potest quamlibet causam ab eius potestate extrahere, & sibi reseruare, aut alteri committere.

tere absque iniuria. Et habet id locum in quibuscunque prouisionibus beneficiorum, vt si Papa prauenerit conferendo, vel referendo, collatio facta postea à collatore ordinario, quamuis ignorante, irrita cenferi debeat, vt apertè colligitur ex c. si beneficia, 10. de præbend. hoc lib. & tradit Innoc. in c. c. innotuit, in fine.

Cæterùm si Papa beneficij, aut prælaturæ non Episcopalis collationem referuarit sibi, neque expresserit, vt quæcunque etiam ignoranter ab Ordinario facta fuerint, irrita cenferi debeât, non est præsumendum, quòd uoluerit derogare electioni, aut prouisioni factæ ante receptionem decreti sui: Quia iste est conuenientior modus reuocandi facultates, ne alioquin confusio oriatur, si fortè aliquis interim bona fide institutus, ac possessionem nactus sit. Quare quod in hoc c. dicitur, facta post reservationem Papæ, v. g. confirmationem, & cõsecrationem electi, irrita esse, id specialiter statutum est circa Episcopatus, cum eorum causæ, tanquam maiores, specialiter Papæ reseruatae sint, etiam secundum antiquos canones: Et ita docet hic Gl. ver. Cathedralis, Francus, n. 2. Garcias de beneficijs, p. 4. c. 3. n. 23. 40.

CAPITVLVM XLVI.

Si quis iusto.

PARAPHRASIS.

Qui iuste impeditus electioni interesse nequit, potest non tantum vnum, sed & duos procuratores loco suo constituere; ita tamen, vt singulis potestatem eligendi det in solidum, videl. vt vnus sine altero eligere possit. Sin autem hoc casu ambo postulent ad electionem admitti, audiri non debent; quia possent diuersis personis suffragium dare. Quare ad Capitulum pertinebit, alterum horum eligere. Quòd si autem Capitulum, aut saltem maior pars Capituli non consentiat, tum is qui prius in instrumento procuratorio nominatus fuit, alteri præferatur.

SUMMARIUM.

1. Procurator ad eligendum constitutus nõ potest vnũ nomine suo, & alium nomine mittentis eligere, nisi de certa persona eligenda mandatũ speciale habeat.
2. Canonicus absens (licet nullus ex Capitulo pro ipso eligendi mandatũ suscipere; neque Capitulum extraneum admittere velit) suffragium suum per literas exprimere non potest.
3. Potest tamen hoc fieri, & valet in electionibus Regularium.

NOTANDVM Vn. In dubio præsumi potest, eum qui in instrumento prius nominatur, digniorem, & alteri in pari causa præferendum visum fuisse ei, qui instrumentum, vel dispositionem quamlibet fecit.

S. Porro.

Non potest procurator ad eligendum constitutus, alium suo nomine & alium nomine mittentis eligere; nisi mandatũ habeat de certa persona eligenda.

Ratio prioris partis est, quia quæ cõscientiã, inquit Gl. ver. nihil agit, tenetur meliorem eligere nomine suo, ita etiam nomine domini. Ratio posterioris, quia eo casu potius is eligit, qui mandauit, quàm mandatarius seu procurator. Quare hoc casu etiam potestatem suam subdelegare poterit. Sin autem certa persona procuratori nominata non fuit, non videtur concessa potestas subdelegandi; quia censetur electa industria, seu discretio personæ, vt Gl. margin. hic indicauit.

S. Absens.

Si ponamus, quòd nullus ex Capitulo, pro absente, & accedere impedito, eligendi mandatũ suscipere velit; neq; Capitulum consentiat, vt extraneus procurator constituatur, poterit ne ille absens suffragium suum ad Capitulum destinare in literis expressum? Respondet Bonifac. VIII. Quòd non: Quia secundum formam præscriptam in c. quia propter, suffragia secretè & sigillatim danda sunt in ipso scrutinio: iste autem suffragium suum